

Berenschot

Aan: Regiegroep Voetbal en Veiligheid **Datum:** 8 september 2020
Cc: Auditteam Voetbal en Veiligheid **Van:** 5.1.2e@berenschot.nl
Status: Intern vertrouwelijk
Onderwerp: Eerste inzichten maatregelen COVID-19 BVO's

Memo Auditteam

Inleiding

De betaald voetbal organisaties (BVO's) moeten aan maatregelen voldoen bij het starten van de competitie om 'coronaproof' te zijn en supporters toe te staan in de stadions. Op dit moment is nog geen beeld van hoe de BVO's en gemeenten deze maatregelen ervaren en, nog belangrijker, of en in welke mate men kan voldoen aan deze maatregelen, welke uitdagingen zij hierbij zien en met welke (on)mogelijkheden zij zich geconfronteerd zien. Daarnaast is het onbekend hoe de maatregelen uit zullen pakken en of supporters hiermee coronaproof wedstrijden kunnen bezoeken. Om hier voor de start van de eredivisie al een beeld van te vormen en bij de eerste rondes van de eredivisie deze beelden aan te scherpen, is het Auditteam een onderzoek gestart om de stand van zaken rond de coronamaatregelen in kaart te brengen. De centrale vraag hierbij is:

'In hoeverre zijn de BVO's en gemeenten in staat wedstrijden coronaproof te laten verlopen, welke uitdagingen ervaren zij hierbij en welke praktische tips en verbeteringen zijn mogelijk om hen hierbij te helpen?'

In dit memo geven wij een eerste stand van zaken op basis van een enquête van 18 vragen die van 31 augustus tot en met 7 september ingevuld kon worden door BVO's en gemeenten.

Algemeen beeld

De enquête is goed ingevuld met een N van 48 van de 72 aangeschreven personen (67% respons). Hiervan was 49% werkzaam bij een BVO en 51% bij een gemeente. De teneur van de antwoorden is overwegend positief te noemen. Van de respondenten geeft maar liefst 61% aan de eerste (oefen) wedstrijden als goed ervaren te hebben en ook nog eens 11% als zeer goed. Van de overige respondenten is 24% neutraal en slechts twee respondenten (samen 4%) hebben het als (zeer) slecht ervaren. De respondenten geven aan dat men goed voorbereid is op het nieuwe seizoen (score gemiddeld 4 uit 5) en dat de samenwerking met de lokale driehoek goed was (score 4,1 uit 5). Daarnaast was de samenwerking met supporters voldoende (3,6 uit 5). Al met al geeft men gemiddeld een 3,3 (uit 5) over hoeveel vertrouwen men heeft in een coronaproof seizoen.

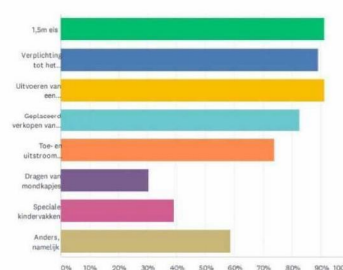
Berenschot

Ervaringen in de voorbereiding

Over het algemeen vonden respondenten dat de voorbereiding redelijk chaotisch verliep. Veel respondenten geven aan dat het kortdage was om maatregelen te treffen, dat dit veel tijd kostte en dat het financieel niet gunstig is. De vakantieperiode was hierbij niet bevorderlijk, evenmin dat onduidelijkheid van de landelijke politiek rond te nemen maatregelen het allemaal wat lastiger maakte. Echter, wat ook veel benoemd wordt is dat op lokaal niveau de samenwerking goed verliep en dat de handreiking van de KNVB goed ontvangen is.

Getroffen maatregelen

Gevraagd naar welke maatregelen genomen zijn om aan de richtlijnen (protocol E van de KNVB) te voldoen is het beeld dat alle respondenten aangeven dat in ieder geval de 1,5 meter eis, de verplichting tot reserveren en het uitvoeren van een gezondheidscheck genomen worden (bovenste drie staven hiernaast). Placeren en toe- en uitstroom doseren worden ook heel veel genoemd (respectievelijk 83% en 74%). Het dragen van mondkapjes (30%) en speciale kindervakken (39%) worden beduidend minder genoemd.

Knelpunten in de handhaving

De respondenten zijn vrijwel eenduidig bij het beantwoorden van de open vragen over knelpunten in de handhaving. Het gedrag van mensen (eigen verantwoordelijkheid van supporters) wordt hier als het grootste knelpunt genoemd, met name als het gaat over het juichverbod en spreekkoren. Daarnaast wordt het plaatsnemen op de juiste plek en het niet samenklitten op de tribune genoemd. Dit laatste is niet alleen uit onwil, maar ook bijvoorbeeld bij slecht weer en regen een potentieel probleem. Uiteindelijk geven de respondenten gemiddeld een score van 3,1 (uit 5) of de maatregelen makkelijk uit te voeren en handhaven zijn.

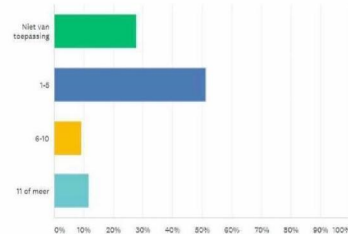
Maatregelen om meer toeschouwers toe te laten

De capaciteit die men verwacht te kunnen hanteren is gemiddeld ongeveer 24% van de maximale capaciteit. Men ziet veel mogelijkheden om meer toeschouwers toe te laten in het stadion, waarbij men vaak ook de tegenstellingen onderstreept tussen beleid bij wedstrijden en (bijvoorbeeld) de horeca en terrassen. Mondkapjes zou voor veel respondenten een mogelijkheid zijn om meer mensen toe te laten (wat iets paradoxaal lijkt ten aanzien van de getroffen maatregelen, omdat mondkapjes daar niet zo veel genoemd worden). Mondkapjes zouden het ook mogelijk moeten maken om de 1,5 meter maatregel los te laten. Ook omdat dit voor veel personen in het OV ook niet geldt. Het loslaten van de 1,5 meter maatregel voor mensen uit een huishouden wordt ook genoemd (als bijvoorbeeld vier mensen uit een huishouden naar de wedstrijd gaan). In contrast hiermee wordt juist ook relatief vaak benoemd door respondenten dat de mogelijkheden voor meer toeschouwers afhankelijk zijn van landelijke richtlijnen, wetenschappelijke inzichten en/ of nader onderzoek naar hoe aerosolen zich verspreiden.

Berenschot

Wat ging er goed en waar zijn verbeteringen mogelijk?

Er is veel geëvalueerd door de respondenten. Van de respondenten geeft meer dan 85% aan eens of meerdere keren gezamenlijk geëvalueerd te hebben. Ook is hier regelmatig bijsturing uit gevolgd. Men is overwegend tevreden over hoe de wedstrijden gegaan zijn. In de antwoorden komt terug dat de in- en uitstroom redelijk goed ging, dat mensen zich overwegend aan de 1,5 meter maatregel houden en dat er veel begrip lijkt te zijn bij de supporters. Wat beter kan is dat stewards moeten wennen aan hun rol om mensen aan te spreken. Daarnaast is het de vraag in hoeverre de (oefen) wedstrijden representatief zijn voor de competitie als in potentie een andere doelgroep aanwezig is. Uiteindelijk geeft men aan ook relatief weinig te hebben hoeven optreden tegen mensen die zich niet aan de coronaregels hielden zoals te zien is in de figuur.

Qua type interventies is eigenlijk vooral het aanspreken door stewards gedaan. Dit wordt in vrijwel alle gevallen genoemd. In iets meer dan een kwart van de gevallen heeft de stadionspeaker een oproep gedaan en vier respondenten noemen dat supporters verwijderd zijn. Overige maatregelen zoals boetes, stadionverboden of stilleggen van de wedstrijd zijn niet genoemd.

Is er een hulpbehoefte?

Op de vraag of de respondenten een hulpbehoefte hadden werd overwegend nee of niet van toepassing geantwoord. Zaken die nog wel naar voren kwamen zijn de volgende:

- landelijke communicatie en opzetten landelijk gecontroleerde experimenten door het RIVM;
- dat juichen en zingen op de landelijke (politieke) agenda komen te staan, omdat deze niet handhaafbaar zijn;
- een oproep om de uitkomsten van de Fieldlabs spoedig vrij te geven;
- landelijke afstemming over mogelijkheden van maatregelen en uniforme naleving ervan.

Tot slot

Dit zijn de eerste inzichten uit een lopend onderzoek. De volgende stap is dat het Auditteam een drietal audits uitvoert in september/ begin oktober naar hoe in de praktijk de maatregelen werken en dat deze stappen (enquête en audits) gezamenlijk in november/ december herhaald worden om de voortgang te meten. De inzichten zullen tussentijds nog gecommuniceerd worden aan het Auditteam en de Regiegroep.

Het is raadzaam om een besluit te nemen over de volgende dilemma's:

- Moet er een uitspraak komen over het toestaan en/of de grenzen opzoeken van clusteren van mensen? En zo ja, welke?
- Hoe kunnen BVO's geholpen worden met het handhaven van maatregelen en door wie?
- Moet er een (wetenschappelijk) onderzoek gestart worden naar verspreiding en mogelijke maatregelen? Zo ja, wat is de scope en wie kan het uitvoeren?
- Moet er een vervolg gegeven worden aan de vragen bij de hulpbehoefte, en zo ja welke?